

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak
Møtesaksnr.: V-sak 3
Møtenr.: 6/2020
Møtedato: 23. juni 2020
Notatdato: 3. juni 2020
Arkivsaksnr.: 2019/12930
Saksansvarlig: Johannes Falk Paulsen
Saksbehandler: Marianne Løken

Fordeling 2021

Henvisning til tidligere behandling i universitetsstyret

- 13. desember 2019: O-SAK 2 Prosess for årsplan 2021-2023 og fordeling 2021
- 10. mars 2020: V-SAK 6 Rehabilitering av Eilert Sundts hus
- 13. mai 2020: V-sak 2 Fordeling 2021

1. Bakgrunn

Universitetsstyret diskuterte 13. mai 2020 hovedprioriteringer i fordelingen og fattet følgende vedtak: "Universitetsstyret slutter seg til foreløpig forslag til fordeling for 2021. Endelig forslag til fordeling legges fram for styret 23. juni 2020. Saksdokumentene vil da reflektere de endringene som måtte komme som konsekvens av Covid-19 situasjonen."

2. Hovedproblemstillinger

Forutsetninger for vedtak om fordeling av bevilgning for 2021

UiOs inntekter består av tre hoveddeler. Ca. 70 % er en direktebevilgning (basis) fra Kunnskapsdepartementet (KD), ca. 20 % er eksternt finansiert bidragsforskning (Forskningsrådet og EU), mens de resterende 10 % er oppdrag av ulik art samt billettinntekter (spesielt viktig for museene). Universitetsstyret fordeler bevilgningen fra KD.

KDs bevilgningen for 2021 blir først vedtatt som en del av behandlingen av statsbudsjettet i desember. UiO har nå i flere år vedtatt fordeling for påfølgende år i juni for å gi enhetene bedre tid til planlegging og vedtak i sine lokale styrer. Erfaringen er at vi treffer godt i forhold til det som blir resultatet av statsbudsjettet.

Covid-19 situasjonen har gitt større usikkerhet knyttet til de økonomiske rammene, enn på flere år. UiO har allikevel rimelig forutsigbare rammebetingelser, og vi mener at det er viktig at dette formidles til enhetene, slik at man tilrettelegger for størst mulig grad av forutsigbarhet.

Vi har i forslag til fordelingen for 2021 tatt utgangspunkt i en videreføring av KDs bevilgning for 2020. Vi har tentativt beregnet KD-bevilgningen for 2021 til 5,9 mrd. kroner. Vi har mottatt et foreløpig supplerende tildelingsbrev 2020 fra KD om nye studieplasser og rekrutteringsstillinger i Revidert Nasjonalbudsjett. Disse vil bli implementert i fordelingen når endelig brev fra KD etter Stortingets behandling 19. juni.

Vedtak om fordeling for 2021

Vi foreslår å videreføre de interne rammene for fordeling av ansatt KD-bevilgning for 2021. Det betyr at vi kanaliserer ca. 80 % av den samlede KD bevilgningen til fakulteter og tilsvarende enheter. Ca. 6% av bevilgningen går til å dekke institusjonelle fellestiltak (eksempelvis SiO, porteføljemidler IT, digital eksamen, forsikringer m.m.) og ca. 8% finansierer driften av LOS.

Konkrete prioriteringer i 2021

Dersom styret viderefører enhetenes rammer for 2020 på samme nivå for 2021, gjenstår et beløp på ca. 142 mill. kroner i udisponert bevilgning. Da er også effekten av tidligere vedtak med konsekvenser for neste år og økte forpliktelser i 2021 hensyntatt. Vi har også forutsatt at ABE-reformen videreføres og trappes opp med ytterligere 0,5% i 2021.

Det foreslås at forslaget til nye prioriteringer som ble lagt frem i styret den 13. mai fortsatt legges til grunn, men som følge av den økonomiske usikkerheten som er oppstått som følge av Covid-19 situasjonen anbefaler universitetsdirektøren at endelig behandling av nye prioriteringer utsettes til høsten 2020. Unntatt fra dette er vedtaket om rehabilitering av resterende etasjer i Eilert Sunds hus. Det foreslås at universitetsstyret tildeler 55 mill. kroner til denne rehabiliteringen i 2021. KD har innvilget vår søknad om oppgradering av bygg og lokaler for universiteter og høyskoler med 45 mill. kroner i 2020, og Det samfunnsvitenskapelige fakultet vil bidra med 30 mill. kroner. Det gjenstår for universitetsstyret å fordele 50 mill. kroner i fordelingen for 2022. Disse midlene fordeles høsten 2020.

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Universitetsstyret vedtar samlet fordeling av antatt statsbevilgning på 5,9 mrd. kroner (post 50) for 2021 i tråd med saksfremlegg med følgende presiseringer:
 - a. Det bevilges 55 mill. kroner til rehabilitering av Eilert Sunds hus i 2021, samt at tildelingen fra KD på 45 mill. disponeres til samme formål.
 - b. Behandlingen av de øvrige forslagene til nye prioriteringer utsettes til høsten 2020 som følge av økonomisk usikkerhet som følge av Covis-19 pandemien.
 - c. Forventet opptrapping av ABE-reformen med 0,5% er gjennomført som rammekutt ved enhetene

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Ellen Johann Caesar
avdelingsdirektør

Vedlegg:

- Fremleggsnotat om Fordeling av anslått bevilgning fra KD for 2021

FRA
UNIVERSITETSDIREKTØREN

FREMLEGGNOTAT

Møtesaksnr.: V-sak 3
Møtedato: 23. juni 2020
Notatdato: 3. juni
Arkivsaksnr.: 2019/12930
Saksbehandler: J. Falk Paulsen, M. Løken

TIL
UNIVERSITETSSTYRET

Fordeling av anslått bevilgning fra KD for 2021

1. Bakgrunn

Universitetet i Oslo er et internasjonalt orientert forskningsintensivt breddeuniversitet. UiOs sterke posisjon er et resultat av målrettet og systematisk arbeid gjennom mange år. Fram mot 2030 skal vi videreutvikle kvaliteten i forskning og utdanning slik at UiO styrker sin plass i toppsjiktet blant Europas universiteter. UiO skal være en fremragende forskning- og utdanningsinstitusjon som gir forskningsbasert undervisning på høyt internasjonalt nivå. Vår bredde er videre en vesentlig del av vår styrke og UiO skal derfor utvikle fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer i bredden av institusjonen.

UiOs inntekter består av tre hoveddeler. Ca. 70 % er en direktebevilgning (basis) fra Kunnskapsdepartementet (KD), ca. 20 % er eksternt finansiert bidragsforskning (Forskningsrådet og EU), mens de resterende 10 % er oppdrag av ulik art samt billettinntekter (spesielt viktig for museene).

Universitetsstyret fordeler bevilgningen fra KD. UiO har en politisk vedtatt fordelingsmodell der hovedprinsippet er at så mye som mulig av midlene stilles til rådighet for fagmiljøene slik at prioriteringer og disponering av ressursene skjer så nær den utøvende virksomhet som mulig. Fakulteter og tilsvarende enheter er dermed finansiert for å kunne ivareta forskning, utdanning og formidling, samt administrative funksjoner. Universitetsstyret kan på fritt grunnlag foreta ressursallokeringer og omdisponeringer i den interne fordelingen. Med eksisterende prinsipper for rammefordeling kanaliseres ca. 80 % av den samlede bevilgningen til fakulteter og tilsvarende enheter. På institusjonsnivå settes det av midler til UiOs felles administrasjon, drift og utvikling. Det settes f.eks. av midler til nødvendige investeringer i felles IT-infrastruktur og ikke minst til større oppgraderinger av bygninger/eiendommer. Dessuten settes det i noen grad av midler til noen få strategisk utvalgte institusjonelle forsknings-, innovasjons- og utdanningstiltak.

UiOs fordeling av bevilgning fra KD spiller en helt sentral rolle i forvaltningen av UiO som et forskningsintensivt breddeuniversitet. Bevilgningen fra universitetsstyret utgjør hovedfinansieringen for alle våre fakulteter og enheter og er selve fundamentet for at vi kan forvalte vårt samfunnsoppdrag. I tillegg kommer andre inntekter. Andelen ekstern finansiering vil imidlertid variere betydelig fra enhet til enhet. For alle enheter er en forutsigbar basis-finansiering særdeles viktig, ikke minst for enheter med liten ekstern inntjening. Den aller største delen av enhetenes budsjetter er tross alt bundet opp i lønn til ansatte, både i faste stillinger og i forpliktete midlertidige stillinger (KD-måltall for rekrutteringsstillinger).

Erfaringene fra de siste årene viser dessuten at samfunnets oppmerksomhet og finansiering av medisinsk, realfag og teknologisk forskning medfører at disse fagområdene vokser. Det er viktig å sikre at humaniora og samfunnsvitenskapene bredt definert ikke svekkes. Masterplanene for IT og for Eiendom fremhever behovet for systematiske investeringer innen bygg og IT-infrastruktur.

Regjeringen har som kjent besluttet at det skal utarbeides en stortingsmelding om styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler. Meldingen vil se nærmere på en rekke sentrale temaer, inkludert finansiering. Et sentralt spørsmål vil være hvordan innrette konkurransearenaer og finansieringssystemet for universiteter og høyskoler for å sikre forskning og utdanning av god kvalitet i hele landet?

2. Forutsetninger for vedtak om fordeling av bevilgning for 2021

KDs bevilgningen for 2021 blir først vedtatt som en del av behandlingen av statsbudsjettet i desember. UiO har nå i flere år vedtatt fordeling for påfølgende år i juni for å gi enhetene bedre tid til planlegging og vedtak i sine lokale styrer. Erfaringen er at vi treffer godt i forhold til det som blir resultatet av statsbudsjettet.

Covid-19 situasjonen har gitt større usikkerhet knyttet til de økonomiske rammene enn på flere år. UiO har allikevel rimelig stabile rammebetingelser, og vi mener at det er viktig at dette formidles til enhetene, slik at man tilrettelegger for størst mulig grad av forutsigbarhet. Ved eventuelle vesentlige endringer i forutsetningene for fordelingen vil styret få saken fremlagt saken på nytt.

Vi har i fordelingen for 2021 tatt utgangspunkt i en videreføring av KDs bevilgning for 2020. Vi har mottatt et foreløpig supplerende tildelingsbrev 2020 fra KD om nye studieplasser og rekrutteringsstillinger i Revidert Nasjonalbudsjett. Disse vil bli implementert i fordelingen når endelig brev fra KD etter Stortingets behandling 19. juni. Vi ser ikke bort fra at det kan komme ytterligere studieplasser for 2021.

Det er et viktig premiss i budsjettet at UiO i perioden 2013-2019 har forhåndsdisponert (lånt) totalt nærmere 900 millioner av fakultetenes mindreforbruk. Vi har nedbetalt 50 millioner kroner årlig som økte til 117 millioner fra 2017.

Det ble videre gjennomført rammekutt ved enhetene i 2019 (30 mill. kroner) og i 2020 (70 mill. kroner). Disse rammekuttene i 2019 og 2020 (100 mill. kroner samlet) ble foretatt for å kunne finansiere prioriterte nødvendige investeringer i bygg og IT. Det var en underliggende premiss at dette skulle dekke behovet for slike investeringer i et tre-fem årig perspektiv, dvs. at vi ikke gjennomfører ytterligere rammekutt. Gitt situasjonen vil dette være særlig viktig at enhetene har så forutsigbare rammer som mulig. Forslag til fordeling i 2021 bør videre ses i lys av at UiOs samlede mindreforbruk i 2019 ble ytterligere redusert, til 83 mill. kroner, (vel 1% av KD-bevilgningen).

Foreløpige beregninger indikerer økt uttelling i 2021 for de 8 resultatindikatorerne (før lønns- og priskompensasjon) på ca. 28 mill. kroner. Omtrent halvparten av økningen gjelder studiepoeng, men det er også økt bevilgning for kandidater, doktorgrader, EU- og BOA-midler. For indikatoren publiseringspoeng er det reduksjon i resultatinntektene. Vi har forutsatt at ABE-reformen videreføres og trappes opp med ytterligere 0,5% i 2021. UiO vil fortsatt arbeide for at ABE-kuttene må revurderes. Vi har foreløpig lagt til grunn en forventet lønns- og prisvekst i 2021 på 2,1%. Dette er basert på prognoser fra SSB for lønns- og prisvekst i 2021. Dette gir et samlet anslag for bevilgningen i 2020 på 5,9 mrd. kroner. Anslagene som legges frem gir en statsbevilgning som har en brutto økning på 1,6%. Pris- og lønnskompensasjonen er som nevnt anslått til 2,1%, dette gir en anslått realnedgang på 0,5%. Dette er imidlertid som tidligere nevnt før effekten av 307 nye studieplasser og 19 nye rekrutteringsstillinger er lagt inn for 2021.

3. Vedtak av budsjettfordeling

3.1 Vedtak om fordeling for 2021

Fakulteter og andre enheter tildeles ressurser etter en økonomisk modell med fire aktiviteter forskningsbasert utdanning, forskning og forskerutdanning, samfunnskontakt og samlinger og infrastruktur. For de to første er det både en basistildeling og en resultatavhengig tildeling. En historisk tilpasningspott utgjør et siste element. I tillegg kommer konkrete, styrevedtatte tiltak av midlertidig karakter (se 3.3 for årets nye tiltak).

Museer, bibliotek, IT og sentraladministrasjon får midler basert på justering av historiske rammer.

Vi foreslår å beholde rammen for fordeling av bevilgning fra KD. Det betyr at vi kanalisere ca. 80 % av den samlede KD bevilgningen til fakulteter og tilsvarende enheter. Ca. 6% av bevilgningen går til å dekke institusjonelle fellestiltak (eksempelvis SiO, porteføljemidler IT, digital eksamen, forsikringer m.m.) og ca. 8% finansierer driften av LOS.

Dette innebærer at ca. 6% av bevilgningen er tilgjengelig for universitetsstyret for å prioritere institusjonelle investeringer i felles IT-infrastruktur og bygninger samt strategisk utvalgte institusjonelle forsknings-, innovasjons- og utdanningstiltak. Mange av vedtakene knyttet til disse investeringene, de større faglige satsingene og øvrige midlertidige tiltak, løper over flere år. Dette medfører at de disponible midlene for styret for 2021 tentativt er beregnet til 142 mill. kroner.

3.3. Konkrete prioriteringer i 2021

Dersom styret følger vedtaksforslaget i 3.1., gjenstår et beløp på ca. 142 mill. kroner i udisponert bevilgning. Da er også effekten av tidligere vedtak med konsekvenser for neste år og økte forpliktelser i 2021 hensyntatt.

Forslag til nye prioriteringer er i vesentlig grad en oppfølging av tidligere prioriteringer og igangsatte initiativ. Universitetsstyret fattet 10. mars 2020 vedtak om, med forbehold om tildeling av oppgraderingsmidler fra KD for 2020, oppstart av rehabilitering av de resterende etg. Eilert Sundts hus. Dette prosjektet er derfor den desidert største enkelt-satsingen (55 mill. kroner) i fordelingen for 2021. Beløpet som må finansieres av universitetsstyret avhenger av KDs og SVs andel av medfinansiering.

Ellers er det forslag knyttet til oppfølging av masterplan for IT (20 mill. kroner), håndtering av bevilgningsreduksjon som følge av overgangen til DFØ (26 mill. kroner) og forslag til avsetning av en reserve (20 mill. kroner) for å kunne håndtere mulige konsekvenser av koronakrisen, som utgjør de største enkeltprioriteringene for 2021.

Som orientert om på styremøte den 05.05.2020 og i dagens møte under virksomhetsrapport 1. tertial, har den korona situasjonen gitt en rekke konsekvenser for UiO, og for noen enheter kan disse være krevende å håndtere inn for ordinære budsjetttrammer. UiO og UHR er i dialog med kunnskapsdepartementet for å formidle de finansieringsbehov UiO og sektoren har, og som vi mener vi ikke kan håndtere innen våre ordinære rammer.

Som følge av den økonomiske usikkerheten som er oppstått som følge av Covid-19 situasjonen, og usikkerhet knyttet til eventuelle finansielle hjelpetiltak fra regjeringen, anbefaler universitetsdirektøren at behandling av nye prioriteringer utsettes til høsten 2020.

Unntatt fra dette er vedtaket om rehabilitering av resterende etasjer i Eilert Sundts hus. Det foreslås at universitetsstyret tildeler 55 mill. kroner i 2021. KD har allerede tildelt 45 mill. kroner i 2020 og Det samfunnsvitenskapelige fakultet vil bidra med 30 mill. kroner.

Ved eventuelle vesentlig endringer i forutsetningene for fordelingen vil styret få saken fremlagt saken på nytt.

Oversikt over forslag til de enkelte prioriteringene som foreslås utsatt behandling

- 20 mill. kroner til oppfølging av IT-masterplan
 - Avsetningene økes fra 30 mill. kroner til 50 mill. kroner
- 2-2,5 mill. kroner tentativt til LINK
 - Oppfølging av evaluering og oppfølging av økonomisk utvikling
- 3,5 mill. kroner i estimerte kostnader for Circle U
 - Aktiviteter som medfører finansieringsbehov
- 10 mill. kroner i satsing på museene (REVITA) utløper i 2020
 - NHM og KHM har informert om tidligere og fremtidig arbeid. Arbeidet med bevaringsprosjektet bør avsluttes i sin nåværende tilnærming, og reetableres som et nytt prosjekt med en klar sluttdato for arbeidet.
- 55 mill. kroner til rehabilitering av Eilert Sundts hus
 - Totale kostnader 180 mill. kroner som forutsetter midler til oppgradering fra KD og medfinansiering fra SV. Vi har foreløpig estimert behovet for finansiering fra universitetsstyret til 120 mill. kroner og foreslår det fordelt med 55 mill. kroner i 2021 og 50 mill. kroner i 2022.
- 26 mill. kroner i bevilgningsreduksjon DFØ.
Intern håndtering må avklares, gradvis innfasing
- 5 mill. kroner til gjennomføring av faglige tiltak knyttet til den kommende klima- og miljøstrategi
 - Finansiering av tiltak for å knytte sammen faglige miljøer ved UiO
- 20 mill. kroner i avsetning til uforutsette kostnader som følge av koronakrisen

Oversikt over forslag til fordeling 2021 per enhet

Enhet Beløpi 1000 kroner	Forslag til rammer 2021			Totalt	Rammer 2020	Endring 2021-2020
	Basis	Resultater	Midl. tiltak			
Fakultet						
TF	44 442	9 537	850	54 829	54 007	822
JUS	196 213	96 175	3 500	295 888	293 871	2 017
MED	473 428	274 819	24 150	772 397	758 230	14 167
HF	484 317	157 556	17 177	659 050	652 737	6 313
MN	835 575	305 620	27 100	1 168 295	1 157 209	11 086
OD	185 769	33 222		218 991	214 066	4 925
SV	316 618	185 885	8 345	510 848	498 539	12 309
UV	199 492	85 214	1 400	286 106	280 425	5 681
Fakultet Totalt	2 735 854	1 148 028	82 522	3 966 404	3 909 084	57 320
Museum						
KHM	114 716	5 230	22 917	142 863	136 367	6 496
NHM	125 996	7 915	1 200	135 111	136 125	-1 014
Museum Totalt	240 712	13 145	24 117	277 974	272 492	5 482
Senter						
SUM	17 791	2 496	2 000	22 287	21 158	1 129
STK	11 429	923	600	12 952	12 666	286
UiO:Livsvitenskap	34 764	17	21 000	55 781	34 272	21 509
UiO:Energi			13 000	13 000	13 003	-3
ISS	7 944	3 148		11 092	11 083	9
LINK	14 837			14 837	14 604	233
Apollon	3 416			3 416	3 366	50
Uniforum	3 490			3 490	3 439	51
Senter Totalt	93 671	6 584	36 600	136 855	113 591	23 264
Bibliotek						
UB	318 921	167		319 088	313 317	5 771
Bibliotek Totalt	318 921	167		319 088	313 317	5 771
LOS						
LOS øremerkinger	25 016			25 016	29 325	-4 309
LOS drift	479 614			479 614	471 736	7 878
LOS Totalt	504 630			504 630	501 061	3 569
Annet						
Fellestiltak	369 157		245 502	614 659	682 479	-67 820
UiO bank			80 651	80 651	15 697	64 954
Annet Totalt	369 157		326 153	695 310	698 176	-2 866
Totalsum	4 262 945	1 167 924	469 392	5 900 261	5 807 721	92 540